

**«ҚАЗАТОМӨНЕРКӘСІП»
ҰЛТТЫҚ АТОМ КОМПАНИЯСЫ»
АКЦИОНЕРЛІК ҚОҒАМЫ**

2013 жылдың 31 желтоқсанында аяқталған жыл іші
жеке қаржылық есептілігі

«ҚАЗАТОМӨНЕРКӘСІП» ҰЛТТЫҚ АТОМ КОМПАНИЯСЫ» АҚ

МАЗМҰНЫ

	Беті
2013 ЖЫЛДЫҢ 31 ЖЕЛТОҚСАНЫНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛ ІШІ ЖЕКЕ ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІГІН ДАЙЫНДАУ ЖӘНЕ БЕКІТУ ЖАУАПТЫЛЫҒЫ ТУРАЛЫ БАСШЫЛЫҚ МӘЛІМДЕМЕСІ	1
ТӘУЕЛСІЗ АУДИТОРЛАР ЕСЕБІ	2-3
2013 ЖЫЛДЫҢ 31 ЖЕЛТОҚСАНЫНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛ ІШІ ЖЕКЕ ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІГІ:	
Пайда мен залал және басқа да жиынтық табыс туралы жеке есеп	4
Қаржылық жағдай туралы жеке есеп	5-6
Ақша қаражатының қозғалысы туралы жеке есеп	7
Меншікті капиталдағы өзгертулер туралы жеке есеп	8
Жеке қаржылық есебіне ескертулер	9-62

2013 ЖЫЛДЫҢ 31 ЖЕЛТОҚСАНЫНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛ ІШІ ЖЕКЕ ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІГІН ДАЙЫНДАУ ЖӘНЕ БЕКІТУ ЖАУАПТЫЛЫҒЫ ТУРАЛЫ БАСШЫЛЫҚ МӘЛІМДЕМЕСІ

Тәуелсіз аудиторлардың 2-3-беттерде ұсынылған есеп берулерінде мазмұндалған аудиторлар міндеттемелерінің сипаттамаларымен бірге қарастырылуға тиіс төмендегі мәлімдеме тәуелсіз аудиторлар мен басшылықтың «Қазатомөнеркәсіп» Ұлттық Атом Компаниясы» АҚ-ның (бұдан әрі – «Қоғам») жеке қаржылық есептілігіне қатысты жауаптылығының аражігін ажырату мақсатында жасалды.

Қоғам басшылығы 2013 жылдың 31 желтоқсанындағы жай-күйі бойынша Қоғамның қаржылық жағдайының барлық елеулі аспектілерін анық көрсететін жеке қаржылық есептіліктің, сондай-ақ өз қызметі нәтижелерінің, ақша қаражаты қозғалысының және меншікті капиталының көрсетілген күні аяқталған жыл ішіндегі өзгерістерінің Халықаралық қаржылық есептілік стандарттарына (ХКЕС) сәйкес дайындалғанына жауап береді.

Жеке қаржылық есептілікті дайындаған кезде басшылық келесі бөлімдерге жауап береді:

- есептік саясат қағидаттарының дұрыс таңдаудалуын және қолданылуын қамтамасыз етуге;
- ақпараттың, оның ішінде есептік саясат туралы деректердің, осындай ақпараттың орындылығын, анықтығын, салыстырмалылығын және түсініктілігін қамтамасыз ету нысанында ұсынылуына;
- қайсыбір мәмілелер, сондай-ақ басқа да оқиғалар немесе талаптар Қоғам қызметінің жеке қаржылық жағдайына және жеке қаржылық нәтижелеріне әсер ететін, есептілікті пайдаланушылардың түсінуі үшін ХКЕС талаптарын орындау жеткіліксіз болған жағдайларда, қосымша ақпараттың ашылуына;
- Қоғамның болашақта қызметін жалғастыру қабілетінің бағалануына;

Басшылық сондай-ақ:

- Қоғамның барлық кәсіпорындарында ішкі бақылаудың тиімді және сенімді жүйесінің әзірленуіне, енгізілуіне және оған қолдау көрсетілуіне;
- Қоғам мәмілелерінің ашылуына және түсіндірілуіне мүмкіндік беретін нысанда есеп жүргізілуіне, Қоғамның жеке қаржылық жағдайы туралы кез келген күнге арналған жеткілікті дәл ақпараттың ұсынылуына және жеке қаржылық есептіліктің ХКЕС талаптарына сәйкестігі қамтамасыз етілуіне;
- бухгалтерлік есептің Қазақстан Республикасының заңнамасына және бухгалтерлік есептің стандарттарына сәйкес жүргізілуіне;
- Қоғам активтерінің сақталуын қамтамасыз ету жөніндегі ақылға қонымды барлық ықтимал шаралардың қолданылуына; және
- қаржылық және басқа да теріс пайдаланушылықтың анықталуына және болдырылмауына жауап береді.

2013 жылдың 31 желтоқсанында аяқталған жыл іші жеке қаржылық есептілікті басшылық 2014 жылдың, 6 наурызында бекітті.

Қоғам басшылығы атынан:

Школьник В.С.
Басқарма Төрағасы

2014 жылғы 6 наурыз
Астана қаласы, Қазақстан Республикасы

Қалиева З.Г.
Бас бухгалтер

2014 жылғы 6 наурыз
Астана қаласы, Қазақстан Республикасы

ТӘУЕЛСІЗ АУДИТОРЛАР ЕСЕБІ

«Қазатомөнеркәсіп» ұлттық атом компаниясы» АҚ Акционерлері мен Директорлар кеңесіне

Біз «Қазатомөнеркәсіп» ұлттық атом компаниясы» акционерлік қоғамының (бұдан әрі – «Қоғам» деп аталады) 2013 жылғы 31 желтоқсандағы қаржылық жағдайы туралы жеке қаржылық есепті, сол күні аяқталған жыл үшін пайда мен зиян, жиынтық кіріс, капиталдағы өзгерістер және ақша қаражатының қозғалысы туралы тиісті жеке есептерді, сондай-ақ есеп саясатының негізгі қағидаттары және басқа да түсіндірме ескертулерді қамтыған жеке қаржылық есептілігіне аудит жүргіздік.

Жеке қаржылық есептілік бойынша басшылық жауапкершілігі

«Қазатомөнеркәсіп ұлттық атом компаниясының» басшылығы осы жеке қаржылық есептілікті дайындауға және оның жеке қаржылық есептілікке 2-ескертпеде сипатталған Жеке қаржылық есептілікті жасау қағидаттарына (бұдан әрі – «Есептілік жасау қағидаттары») сәйкес болуына жауапкершілік атқарады және алаяқтық немесе қателесуден болатын айтарлықтай бұрмалаушылықсыз жеке қаржы есептілігін дайындауды қамтамасыз ететін басшылық айқындаған ішкі бақылау жүйесіне жауапты.

Аудиторлар жауапкершілігі

Біздің міндетіміз біз жүргізген аудит негізінде осы жеке қаржылық есептіліктің шынайылығы туралы пікірімізді білдіруден тұрады. Біз аудитті Халықаралық аудит стандарттарына сәйкес жүргіздік. Бұл стандарттар аудиторлардың этикалық нормаларды міндетті сақтауын, сондай-ақ жеке қаржылық есептілікте айтарлықтай бұрмалаушылықтың жоқ екендігіне жеткілікті дәрежеде көз жеткізу мақсатында аудитті жоспарлауды және жүргізуді талап етеді.

Аудитке жеке қаржылық есептілікке сандық көрсеткіштер мен ескертпелерге қатысты аудиторлық дәлелдемелер алу үшін қажетті рәсімдерді жүргізу кіреді. Тиісті рәсімдерді таңдап алу қаржы саласындағы асыра пайдаланушылық немесе қателердің салдарынан жеке қаржылық есептіліктің айтарлықтай бұрмалану тәуекелін бағалауды қоса алғанда аудитордың кәсіби пайымдауына негізделеді. Мұндай тәуекелдерді бағалау, ішкі бақылау жүйесінің тиімділігі туралы пікір білдіру мақсатында емес, аудиторлық рәсімдерді әзірлеу мақсатында жеке қаржылық есептілікті осы жағдайларда қолданылатын аудиторлық рәсімдерді әзірлеу мақсатында дайындауға және шынайы ұсынуға ішкі бақылау жүйесін қарау кіреді. Аудитке, сондай-ақ қолданылатын есеп саясатының заңдылығын және басшылық тарапынан жіберілген кемшіліктердің негізділігін бағалау, сондай-ақ, тұтастай алғанда, жеке қаржылық есептілік ұсынууды бағалау кіреді.

Біз өзіміз алған аудиторлық дәлелдер осы жеке қаржылық есептілік туралы пікір білдіру үшін жеткілікті және тиісті негіздеме болып табылады деп есептейміз.

Пікір

Пікірімізше, коса беріліп отырған жеке қаржылық есептілік Қоғамның 2013 жылғы 31 желтоқсанындағы қаржылық жағдайын және сондай-ақ сол күні аяқталған жыл үшін қызметінің оның қаржылық нәтижелері мен ақша қаражаты қозғалысын есептілік жасау қағидаттарына сәйкес барлық елеулі қатынастарда әділ және дұрыс көрсетеді.

Deloitte LLP

«Делойт» ЖШС
Қазақстан Республикасында аудиторлық
қызметпен айналысуға берілген мемлекеттік
лицензия нөмірі 0000015, сериясы МФЮ - 2,
Қазақстан Республикасының Қаржы министрлігі
2006 жылғы 13 қыркүйекте берген

2014 жылғы 6 наурыз
Алматы қ., Қазақстан Республикасы

Дәулет Қуатбеков
Жоба әрнестесі
Білікті аудитор,
№0000523 куәлігі
2002 ж. 15 ақпан
Қазақстан Республикасы

А. Бекенов

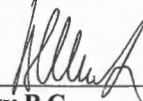
Бекенов Нұрлан
«Делойт» ЖШС
Бас директоры

«ҚАЗАТОМӨНЕРКӘСІП» ҰЛТТЫҚ АТОМ КОМПАНИЯСЫ» АҚ

**2013 ЖЫЛДЫҢ 31 ЖЕЛТОҚСАНЫНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛ ІШІ
ПАЙДА МЕН ЗАЛАЛ ЖӘНЕ БАСҚА ДА ЖИЫНТЫҚ ТАБЫС ТУРАЛЫ ЖЕКЕ ЕСЕП**

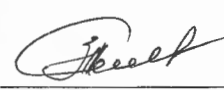
	Ескер- ту	2013 ж. мың теңге	2012 ж. мың теңге
Кірістер	6	166,254,665	198,936,524
Сатудың өзіндік құны	7	(141,988,095)	(180,311,832)
Жалпы пайда		24,266,570	18,624,692
Сату бойынша шығыстар	8	(1,814,156)	(1,315,399)
Әкімшілік шығыстар	9	(11,054,623)	(6,706,469)
Қаржылық кірістер	10	32,026,137	58,113,854
Қаржылық шығыстар	10	(6,330,223)	(5,680,827)
Басқа да кірістер	11	1,194,561	330,225
Басқа да шығыстар	12	(33,763,661)	(545,074)
Салық салынғанға дейінгі табыс		4,524,605	62,821,002
Пайда салығы бойынша шығыс	14	(1,661,579)	(3,459,558)
ЖЫЛ ІШІНДЕГІ ТАБЫС		2,863,026	59,361,444
Пайдаға салынған салықты шегергендегі басқа да жиынтық табыс:			
Басқа да жиынтық табыс		-	-
ЖЫЛ ІШІНДЕГІ БАРЛЫҚ ЖИЫНТЫҚ ТАБЫС		2,863,026	59,361,444

Осы жеке қаржылық есептілікті бөлімнің 2014 жылдың 6 наурызында бекітті және оған басшылық атынан мыналар қол қойды:

Школьник В.С.
Басқарма Төрағасы

2014 жылғы 6 наурыз
Астана қаласы, Қазақстан Республикасы

Қалиева З.Г.
Бас бухгалтер

2014 жылғы 6 наурыз
Астана қаласы, Қазақстан Республикасы

9-62 беттердегі ескертулер осы қаржылық есептіліктің ажырамас бөлігін құрайды. Тәуелсіз аудиторлар есебі 2-3 беттерде келтірілген.

«ҚАЗАТОМӨНЕРКӘСІП» ҰЛТТЫҚ АТОМ КОМПАНИЯСЫ» АҚ

**2013 ЖЫЛДЫҢ 31 ЖЕЛТОҚСАНЫНДАҒЫ
ҚАРЖЫЛЫҚ ЖАҒДАЙЫ ТУРАЛЫ ЖЕКЕ ЕСЕП**

	Ескер- ту	2013 ж. 31 желт. мың теңге	2012 ж. 31 желт. мың теңге
АКТИВТЕР			
<i>Ұзақ мерзімді активтер</i>			
Жылжымайтын мүлік, үйлер мен жабдықтар	15	4,286,174	1,104,493
Материалдық емес активтер	16	616,136	387,356
Өндіруге дайындық жөніндегі шығындар	17	28,046,591	4,127,681
Барлау және бағалау активтері	18	4,600,649	-
Жер қойнауын пайдалану құқығы	19	1,698,890	574,144
Еншілес кәсіпорындарға инвестициялар	20	87,385,719	80,633,565
Бірлесіп бақылайтын кәсіпорындарға инвестициялар	21	17,078,135	2,676,451
Қауымдасқан кәсіпорынға инвестициялар	22	13,662,067	6,230,994
Басқа да инвестициялар	23	67,039,366	67,039,366
Кейінге қалдырылған салық активтері	24	1,500,574	722,884
Ұзақ мерзімді дебиторлық берешек	26	6,950,561	7,443,922
Басқа да ұзақ мерзімді активтер	27	2,062,399	2,431,836
Өтелетін ҚҚС	28	-	2,858,338
Байланысты тараптарға берілген қарыздар	30	24,999,827	25,856,796
Пайдалануы шектеулі акша қаражаттары	32	2,084,124	1,948,103
		262,011,212	204,035,929
Барлық ұзақ мерзімді активтер			
<i>Қысқа мерзімді активтер</i>			
Қорлар	25	30,451,528	24,177,964
Байланысты тараптарға берілген қарыздар	30	6,926,558	1,112,247
Саудалық және басқа да дебиторлық берешек	26	20,403,860	63,982,963
Ұзақ мерзімді активтер немесе сатуға арналған шығыс топтары		57,842	667,843
Басқа активтер	27	3,135,349	13,732,157
Түпкі бақылаушы тарапқа бөлуге арналған активтер	29	-	22,800,818
Өтелетін ҚҚС	28	24,077,563	19,892,963
Пайда салығы бойынша аванс		-	769,369
Ақша қаражаты және олардың эквиваленттері	31	4,380,688	22,126,643
		89,433,388	169,262,967
Барлық қысқа мерзімді активтер			
Барлық активтер			
		351,444,600	373,298,896

«ҚАЗАТОМӨНЕРКӘСІП» ҰЛТТЫҚ АТОМ КОМПАНИЯСЫ» АҚ

2013 ЖЫЛДЫҢ 31 ЖЕЛТОҚСАНЫНДАҒЫ
ҚАРЖЫЛЫҚ ЖАҒДАЙЫ ТУРАЛЫ ЖЕКЕ ЕСЕП (ЖАЛҒАСЫ)

	Ескерту	2013 ж. 31 желт. мың тенге	2012 ж. 31 желт. мың тенге
КАПИТАЛ ЖӘНЕ МІНДЕТТЕМЕ			
<i>Капитал және резервтер</i>			
Акциянерлік капитал	33	36,692,362	36,692,362
Басқа валюталардан қайта есептеген кездегі бағамдық айырмашылық резерві		(1,599,313)	(1,599,313)
Бөлінбеген пайда		173,613,866	178,388,082
Барлық капитал		208,706,915	213,481,131
<i>Ұзақ мерзімді міндеттемелер</i>			
Кредиторлық берешек	36	264,755	259,808
Кредиттер мен қарыздар	35	77,290,284	76,718,530
Басқа міндеттемелер	37	1,688,664	1,679,295
Төлемдері белгіленген жоспар бойынша міндеттемелер		148,298	-
Резервтер	39	11,205,107	558,970
Басқа да қаржылық міндеттемелер	40	2,210,041	376,588
Барлық ұзақ мерзімді міндеттеме		92,807,149	79,593,191
<i>Қысқа мерзімді міндеттемелер</i>			
Кредиттер мен қарыздар	35	1,695,975	1,664,768
Кредиторлық берешек	36	43,504,029	41,803,598
Басқа қысқа мерзімді міндеттемелер	37	194,944	11,858,935
Есептелген міндеттемелер	38	1,173,097	1,167,161
Салық міндеттемелері	34	2,133,507	842,995
Табыс салығы бойынша міндеттеме		718,331	-
Резервтер	39	-	22,800,818
Қызметкерлерге сыйақы		84,933	-
Басқа да қаржылық міндеттемелер	40	425,720	86,299
Барлық қысқа мерзімді міндеттеме		49,930,536	80,224,574
Барлық міндеттеме		142,737,685	159,817,765
Барлық капитал және міндеттеме		351,444,600	373,298,896

Осы жеке қаржылық есептілікті басшылық 2014 жылғы наурыздың 6-наурзында бекітті және оған басшылық атынан мыналар қол қойды:

Школьник В.С.
Басқарма Төрағасы

2014 жылғы 6 наурыз
Астана қаласы, Қазақстан Республикасы

Қалиева З.Г.
Бас бухгалтер

2014 жылғы 6 наурыз
Астана қаласы, Қазақстан Республикасы

9-62 беттердегі ескертулер осы қаржылық есептіліктің ажырамас бөлігін құрайды. Тәуелсіз аудиторлар есебі 2-3 беттерде келтірілген.

«ҚАЗАТОМӨНЕРКӘСІП» ҰЛТТЫҚ АТОМ КОМПАНИЯСЫ» АҚ

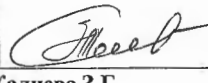
**2013 жылдың 31 желтоқсанында аяқталған жыл іші
АҚША ҚАРАЖАТЫНЫҢ ҚОЗҒАЛЫСЫ ТУРАЛЫ ЖЕКЕ ЕСЕП**

	2013 ж. мың теңге	2012 ж. мың теңге
ОПЕРАЦИЯЛЫҚ ҚЫЗМЕТТЕН АЛЫНҒАН АҚША ҚАРАЖАТЫНЫҢ ҚОЗҒАЛЫСЫ		
Сатып алушылардан түскен ақша қаражаты түсімдері	224,031,991	190,334,584
Алынған проценттер	1,560,258	884,674
Өнім берушілер мен қызметкерлерге төлемдер	(185,768,104)	(211,029,983)
Операциядан алынған ақша қаражаты	39,824,145	(19,810,725)
Пайдаға төленген салық	(4,197,110)	(2,551,431)
Төленген проценттер	(4,816,045)	(4,744,402)
Операциялық қызметтен алынған/(пайдаланылған) ақша қаражаты ағындары	30,810,990	(27,106,558)
ИНВЕСТИЦИЯЛЫҚ ҚЫЗМЕТТЕН АЛЫНҒАН АҚША ҚАРАЖАТЫНЫҢ ҚОЗҒАЛЫСЫ		
Жылжымайтын мүлік, үйлер мен жабдықтардың кетуінен алынған түсім	7,049	103,894
Алынған дивидендтер	39,179,053	47,347,067
Еншілес кәсіпорындарды сатып алу	-	(70,882)
Банктік салымдарды өтеуден алынған түсім	-	21,140,573
Еншілес кәсіпорындардың кредиттерін жабу	1,800,000	3,075,000
Ақша қаражатын депозитке орналастыру	(125,281)	(119,078)
Қауымдасқан және еншілес кәсіпорындардың жарғылық капиталына жарна	(18,985,969)	(9,450,750)
Жылжымайтын мүлік, үйлер мен жабдықтарды сатып алу	(664,598)	(1,051,728)
Бағалау, барлау активтерін сатып алу	(12,125,285)	(1,649,060)
Материалдық емес активтерді сатып алу	(210,669)	(113,466)
Басқа ұйымдардың үлестік құралдарын сату	1,536	-
Бірлескен кәсіпорындардың жарғылық капиталдарына жарна	(11,973,830)	-
Байланысты тараптарға кредит беру	(5,351,606)	(15,654,177)
Басқалары	(10,740)	(8,496)
Инвестициялық қызметтен алынған/(пайдаланылған) ақша қаражаты ағындары	(8,460,340)	43,548,897
ҚАРЖЫЛЫҚ ҚЫЗМЕТТЕН АҚША ҚАРАЖАТЫНЫҢ ҚОЗҒАЛЫСЫ		
Түпкілікті бақылаушы тарапқа бөлуге арналған активтерді сатып алу	-	(4,004,552)
Қаржылық міндеттемені жабу (42-ескерту)	(19,972,920)	-
Қарызды жабу	(1,143,919)	(1,119,562)
Төленген дивидендтер	(19,387,906)	(11,750,664)
Қаржы қызметінде пайдаланылған ақша қаражаты ағындары	(40,504,745)	(16,874,778)
Ақша қаражатының және олардың эквиваленттерінің таза кемуі	(18,154,095)	(432,439)
Ақша қаражаты және олардың жыл басындағы эквиваленттері (31-ескерту)	22,126,643	22,216,237
Валюта бағамы өзгеруінің ақша қаражатына әсері және олардың эквиваленттері	408,140	342,845
Ақша қаражаты және олардың жыл аяғындағы эквиваленттері (31-ескерту)	4,380,688	22,126,643

Осы жеке қаржылық есептілікті басшылық 2014 жылдың 6 наурызында бекітті және оған басшылық атынан мыналар қол қойды:

Школьник В.С.
Басқарма Төрағасы

Калиева З.Г.
Бас бухгалтер

2014 жылғы 6 наурыз
Астана қаласы, Қазақстан Республикасы
9-62 беттердегі ескертулер осы қаржылық есептіліктің ажырамас бөлігін құрайды. Тәуелсіз аудиторлар есебі
2-3 беттерде келтірілген.

2014 жылғы 6 наурыз
Астана қаласы, Қазақстан Республикасы

«ҚАЗАТОМӨНЕРКӘСІП» ҰЛТТЫҚ АТОМ КОМПАНИЯСЫ» АҚ

**2013 ЖЫЛДЫҢ 31 ЖЕЛТОҚСАНЫНЫДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛ ІШІ
КАПИТАЛДАҒЫ ӨЗГЕРІСТЕР ТУРАЛЫ ЖЕКЕ ЕСЕБІ**

мың теңге	Акционерлік капитал	Басқа валюталардан қайта есептеген кездегі бағамдық айырмашылық резерві	Бөлінбеген пайда	Барлық капитал
2012 жылдың 1 қаңтарына	36,692,362	(1,599,313)	142,598,873	177,691,922
Жыл ішіндегі барлық жиынтық кіріс	-	-	59,361,444	59,361,444
Жарияланған дивидендтер	-	-	(23,501,328)	(23,501,328)
Басқа да бөлулер	-	-	(70,907)	(70,907)
2012 жылдың 31 желтоқсанына	36,692,362	(1,599,313)	178,388,082	213,481,131
Жыл ішіндегі барлық жиынтық кіріс	-	-	2,863,026	2,863,026
Жарияланған дивидендтер (33-ескерту)	-	-	(7,637,242)	(7,637,242)
2013 жылдың 31 желтоқсанына	36,692,362	(1,599,313)	173,613,866	208,706,915

Осы жеке қаржылық есептілікті басшылық 2014 жылдың 6 наурызында бекітті және оған басшылық атынан мыналар қол қойды:

Школьник В.С.
Басқарма Төрағасы

2014 жылғы 6 наурыз
Астана қаласы, Қазақстан Республикасы

Калиева З.Г.
Бас бухгалтер

2014 жылғы 6 наурыз
Астана қаласы, Қазақстан Республикасы

9-62 беттердегі ескертулер осы қаржылық есептіліктің ажырамас бөлігін құрайды. Тәуелсіз аудиторлар есебі 2-3 беттерде келтірілген..

«ҚАЗАТОМӨНЕРКӘСІП» ҰЛТТЫҚ АТОМ КОМПАНИЯСЫ» АҚ

2013 ЖЫЛДЫҢ 31 ЖЕЛТОҚСАНЫНДА АЯҚТАЛҒАН
ЖЕКЕ ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕБІНЕ ЕСКЕРТУЛЕР

1. ЖАЛПЫ ЕРЕЖЕЛЕР

(а) Ұйымдық құрылым және қызмет

«Қазатомөнеркәсіп» Ұлттық Атом Компаниясы» АҚ (бұдан әрі – «Қоғам») Қазақстан Республикасы Азаматтық кодексінің айқындамасына сәйкес акционерлік қоғам болып табылады. Қоғам Қазақстан Республикасы Президентінің «Қазатомөнеркәсіп» Ұлттық Атом Компаниясы туралы» 1997 жылдың 14 шілдесіндегі № 3593 Жарлығымен және Қазақстан Республикасы Үкіметінің 1997 жылдың 22 шілдесіндегі №1148 қаулысымен құрылған болатын.

Қазақстан Республикасы Президентінің 2008 жылдың 13 қазанындағы № 669 Жарлығына сәйкес «Самұрық-Қазына» Ұлттық Әл-ауқат Қоры» АҚ 2009 жылдың 19 қаңтарында Қоғамның жалғыз акционері (бұдан әрі – «Акционер») болып табылады.

Қоғам Қазақстан Республикасы, Астана қ., Қонаев көшесі, 10 мекенжайы бойынша тіркелген.

Уран өндіру, уран өнімін қайта өңдеу және сату Қоғам қызметінің негізгі түрлері болып табылады.

Қоғам өнімі Қазақстан Республикасында өткізіледі және шет елдерге экспортталады.

2013 жылдың 18 маусымында «Қазатомөнеркәсіп» Ұлттық Атом Компаниясы» акционерлік қоғамын қайта ұйымдастыру туралы» Қазақстан Республикасы Үкіметінің № 620 қаулысы, 2013 жылдың 22 шілдесінде «Қоғамның өз еншілес ұйымы «Тау-кен компаниясы» ЖШС-ні сіңіру жолымен «Қазатомөнеркәсіп» ҰАК» АҚ-ды қайта ұйымдастыру тәртібін айқындау туралы» «Қазатомөнеркәсіп» ҰАК» АҚ-ның Жалғыз акционері «Самұрық-Қазына» ҰӘҚ» АҚ-ның шешімі қабылданды (бұдан әрі – Серіктестік).

2013 жылдың қараша айында жер қойнауын пайдалану туралы келісімшартқа толықтырулар жасалып, онда жер қойнауын пайдалану құқығы Серіктестіктен Қоғамға ауысты. Қоғам осы кен орындары бойынша келісімшарттық қызметке қатысы бар барлық активтерді, оның ішінде жер қойнауын пайдалану құқығын, өндіріске дайындау шығындарын, барлау және бағалау активтерін иеленді (17,18 және 19-ескерту).

(б) Операциялық орта

Дамушы елдердің нарығы, Қазақстан Республикасын қоса алғанда, неғұрлым дамыған нарықтардың тәуекелдерінен экономикалық, саяси, әлеуметтік, сот және заңнамалық тәуекелдерге тартылуымен ерекшеленеді. Қазақстан Республикасында бизнес жүргізуді реттейтін заңдар мен нормативтік актілер тез өзгереді, оларды өз бетінше түсіндіру ықтималдығы бар. Қазақстан Республикасы дамуының болашақтағы бағыты көп жағдайда мемлекеттің салық және кредит-ақша саясатына, қабылданатын заңдар мен нормативтік актілерге, сондай-ақ елде саяси жағдайдың өзгеруіне байланысты.

Жеке қаржылық есептілік Қоғамның қызметі мен қаржылық жағдайына Қазақстан Республикасындағы экономикалық және саяси талаптардың әсерін Қоғам басшылығының бағалауын көрсетеді. Шаруашылық жүргізудің болашақтағы талаптарының іс жүзіндегі әсері басшылықтың бағалауларынан ерекшеленуі мүмкін.

2. ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІКТІ ДАЙЫНДАУДЫҢ НЕГІЗГІ ҚАҒИДАТТАРЫ

(а) ХҚЕС-ке сәйкестік туралы мәлімдеме

Аталған жеке қаржылық есептілік Халықаралық бухгалтерлік есеп стандарттары жөніндегі кеңес (бұдан әрі – «ХБЕСК») шығарған Халықаралық қаржылық есептілік стандарттарының (бұдан әрі – «ХҚЕС») талаптарына сәйкес дайындалды. ХҚЕС 27 жеке қаржылық есептілікті дайындауға рұқсат береді.

Қоғам шоғырландырылған қаржылық есептілік дайындайды, ол еншілес кәсіпорындары (бұдан әрі – «Топ») қамтиды. Қоғам шоғырландырылған қаржылық есептілікті www.kazatomprom.kz веб-сайтында жариялайды. Осы жеке қаржылық есептілік Топтың шоғырландырылған қаржылық есептілігімен бірге қарастырылуы тиіс.

«ҚАЗАТОМӨНЕРКӘСІП» ҰЛТТЫҚ АТОМ КОМПАНИЯСЫ» АҚ

2013 ЖЫЛДЫҢ 31 ЖЕЛТОҚСАНЫНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЕКЕ ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕБІНЕ ЕСКЕРТУЛЕР (ЖАЛҒАСЫ)

(б) Үздіксіз қызмет қағидаты

Аталған жеке қаржылық есептілік Қоғам қызметінің үздіксіздігі қағидатын ұстанатындығына орайластыра дайындалды. Бұл оның келешектегі кәдімгі операциялық қызметі барысында активтерді өткізуін және міндеттемелерді өтеуін болжайды.

(в) Құнды бағалауға арналған база

Жеке қаржылық есептілік әділетті құн ескерілуге тиіс қаржылық құралды қоспағанда, тарихи құн негізінде дайындалды.

(г) Ұсынылатын және функционалдық валюта

Қазақстандық теңге («теңге») Қазақстан Республикасының ұлттық валютасы болып табылады.

Теңге Қазақстаннан тыс жерлерде айырбасталмайтын валюта болып табылады. Шетелдік валютамен операциялар операция күніне арналған бағам бойынша есептеледі, бағам Қазақстанның қор биржасында («KASE») белгіленген, KASE-де баға белгіленбеген шетел валютасының валюталық мөлшерлемесін «REUTERS»-тен алынған баға белгілеуге сәйкес АҚШ долларына («АҚШ доллары») қатысы бойынша Қазақстан Республикасының Ұлттық Банкі есептейді.

Ұсынылып отырған жеке қаржылық есептілік теңгемен беріліп отыр және барлық сандық көрсеткіштер таяу мыңға дейін дөңгелектелген.

Қоғамның жұмыс істейтін валютасы теңге.

(д) Елеулі бухгалтерлік бағалаулар және бағалаулардағы айқынсыздықтың өзекті көздері

3-ескертуде сипатталған Қоғамның есептік саясатын қолданған кезде Басшылық активтердің баланстық құны мен міндеттемелерге қатысты пайымдаулар, бағалаулар және рұқсаттар жасауға тиіс, ол туралы ақпарат басқа көздерде болмайды. Бағалаулар және солармен байланысты рұқсаттар өзекті деп есептелетін тарихи тәжірибеге және басқа да факторларға негізделеді. Іс жүзіндегі нәтижелердің бұл бағалаулардан айырмашылығы болуы мүмкін.

Бағалаулар мен соларды негізге алған рұқсаттары жүйелі түрде қайта қаралады. Есептік бағалаулардағы өзгерістер, егер ол өзгеріс осы кезеңге ғана әсер етсе, немесе өзгеріс ағымдағы, сондай-ақ болашақ кезеңдерге де әсер ететін болса, бағалау қайта қаралатын есепті кезең мойындалады.

Төменде осындай бағалаулар немесе рұқсаттар әсер ететін есептік саясаттың сипаты келтіріліп отыр, олар есептілікте көрініс тапқан пайда мен шығынға және Қоғамның қаржылық жағдайына елеулі әсер етуі мүмкін.

(i) Пайдаға салынатын салық

Қазақстан Республикасында Қоғамның пайдасына салық салынады. Қазақстанның салық жүйесі салыстырмалы түрде алғанда жаңа болғандықтан, көбіне нақты баяндалмаған және қарама-қайшы заңнамалық нормалардың, ресми түсіндірулердің және сот шешімдерінің жиі өзгерулерімен сипатталады, бұл әртүрлі салық органдарының оларды дұрыс түсіндірмеуіне жол береді. Салықтарды есептеудің дұрыстығына қатысты тексерулермен және тергеумен ірі айыппұл салуға және өсім есептеуге құқығы бар реттеуші органдар шұғылданады. Бұл жағдай Қазақстанда басқа елдерге қарағанда айтарлықтай салық тәуекелін туындатуы мүмкін. Қоғам қолданыстағы салық заңнамасынан туындайтын күтілетін қосымша салық бойынша міндеттемені және салық органдарының тексеруі нәтижесінде төленуі ықтимал сомаларды өз түсінігі негізінде мойындайды.

Қоғам басшылығы, қолданылып жүрген салық заңнамасын, нормативтік талаптарды және сот шешімдерін өздігінше түсіне отырып, салық міндеттемесі толық көлемде көрсетілген деп есептейді. Дегенмен, тиісті органдар осы ережелерді өзгеше түсіндіруі мүмкін және олар өз ұстанымдарының дұрыстығын дәлелдей алса, ол осы жеке қаржылық есептілікке әсер етуі мүмкін. Егер аталған мәселелерде түпкілікті салық нәтижелерінің Қоғам есептеген бастапқы сомадан айырмашылығы болса, ол айырмашылық олар анықталған кезеңдегі табыс салығы бойынша резервке әсерін тигізеді.

Кейінге қалдырылған салық активтері әрбір есеп беру кезеңінің аяғында тексеріледі және кейінге қалдырылған салық активтерінің барлығы немесе бір бөлігі салық салынатын пайданың болу ықтималдығы аз мөлшерге кемітіледі. Кейінге қалдырылған салық активтерін болашақта пайдалану ықтималдығын бағалаған кезде әртүрлі факторлар: өткен операциялық нәтижелер; операциялық жоспарлар; салық шығындарын ауыстыру мерзімдерінің өтіп кетуі және салықты жоспарлау стратегиясы қарастырылады.

(ii) Уран қоры

Уран қоры Қоғамның ақша қаражатының болжамды қозғалысын бағалаудың негізгі компоненті болып табылады, ол активтердің өтелу құнын бағалау үшін және тозу мен амортизация бойынша аударымдарды айқындау үшін пайдаланылады. Уран қорының сомасын бағалау кезінде Қоғам геолог-мамандардың есептеулерін алады, олар қорды бағалауды геологиялық және барлау деректерін түсіндіру және барланған (дәлелденген) қорлар мен бағаланған (ықтимал) қорларды айқындау үшін Қазақстан Республикасының минералдық қорлар жөніндегі мемлекеттік комиссиясы белгілейтін есептеулер әдістемесі негізінде жүргізеді. Қорларды бағалау сараптамалық бағалаулар мен тәжірибеге негізделген. Қорларды бағалау кейбір айқындалмаған жағдайларды қамтиды. Айқындалмағандық негізінен геологиялық және техникалық дұрыс ақпарат бермеуге байланысты туындайды. Бұдан бөлек, қорлардың болуы, барлық қорлар экономикалық тұрғыдан тиімді негізде алынады дегенді білдірмейді. Қорларды бағалау оларды жыл сайын талдауға және түзетуге негізделеді. Қорлардың барлау жүргізу нәтижесінде және уран өндіру кезінде жер қойнауындағы қорларды өтеу нәтижесінде нақтылануы мүмкін. Өндіру жоспарланған уран саны өндіруді ұлғайту жөніндегі жобаны жүзеге асыру, өндірістік қуаттарды өзгерту немесе әзірлеу стратегиясын өзгерту нәтижесінде қайта қаралуы мүмкін.

(iii) Дайындау және өндіру жөніндегі шығындардың ескіруі

Дайындау және өндіру жөніндегі шығындардың ескіруі уран қорлары негізінде, өндірістік әдіс бойынша, тиісті кен орнын пайдалану мерзімі ішінде есептеледі. Уран қорларының кез келген өзгеруі ескіру мөлшерлемесінде және активтердің баланстық құнында тікелей көрініс табады. Ескіру мөлшерлемесінің кез келген өзгеруі перспективалық негізде қолданылады, ал бұл болашақ кезеңде неғұрлым жоғары ескіруге әкеп соғуы мүмкін.

(iv) Активтердің құнсыздануы

Әрбір есеп беру кезеңінің соңында Қоғам құнсыздану ықтималдығының белгілерін анықтауға арналған пайдалану мерзімін айқындай отырып, жылжымайтын мүлік, үйлер мен жабдықтарды және материалдық емес активтерді бағалауды жүргізеді. Осындай белгілер болған жағдайда активтердің орнын толтыру құны есептеледі және олар баланстық құнмен салыстырылады. Баланстық құнның орнын толтыру құнынан асып кетуі құнсыздану ретінде танылады.

Активтердің орнын толтыру құны (немесе ақша қаражаты ағымын ынталандыратын бірлік), мынадай екі шамадан: осы активті (осы бірлікті) пайдаланудың бағалылығынан және сатуға арналған шығынды шегергеннен кейінгі әділетті құннан жоғарыны білдіреді. Пайдалану құндылығын есептеу Қоғамнан Қоғам ақшасының болашақ қозғалысын бағалауды талап етеді. Ақшаның болашақ қозғалысын бағалау тауар бағасына, сату деңгейіне, пайдаға, уран бағасына және дисконттық мөлшерлемеге қатысты едәуір бағалаулар мен рұқсаттарды қамтиды. Осы бағалаулардың субъективтік сипатына байланысты олардың қызметінің және ақша қозғалысының іс жүзіндегі нәтижелерінен айырмашылығы болуы мүмкін; кез келген мұндай айырмашылықтар алдағы кезеңде құнсыздануға алып келуі және тиісті активтің баланстық құнын азайтуы мүмкін.

(v) Қоршаған ортаны қорғау және кен орындарын қалпына келтіру

Қоғам бірқатар заңдарды және ережелерді сақтауға тиіс. Қоғам кен орындарын қалпына келтіру жөніндегі болашақ шығындарды басшылықтың ағымдағы заңнаманы, келісімдік және сындарлы талаптарды түсінуі негізінде бағалайды. Кен орындарын қалпына келтіру жөніндегі резерв басшылықтың қалпына келтірудің жалпы құнын бағалауға негізделген, ол оның ағымдағы таза құнына дисконтталған және кейіннен кен орындарын пайдаланудың бағалау мерзімі ішінде шығыстарға есептен шығарылады. Жалпы шығынды бағалау басшылықтан, дисконттық мөлшерлеменің шамасы туралы рұқсатты қоса алғанда, бірқатар рұқсаттарды пайдалануды талап етеді. Аталған рұқсаттардағы өзгерістер немесе қоршаған ортаны қорғау туралы заңдардағы өзгерістер алдағы кезеңде резервтерде өзгерістерге әкеп соғуы мүмкін. Кез келген өзгеріс қайта қарау кезінде ескерілетін болады.

(vi) «Семізбай-У» ЖШС сатылған күні

42-ескертуде «Семізбай-У» ЖШС 49% үлесін сату жағдайы сипатталады. Реттеуші органдардан рұқсат алумен және 2008 жылдың 31 желтоқсанына дейін Сино – Каз Компаниясын «Семізбай-У» ЖШС заңды қатысушысы ретінде тіркеумен байланысты. Басшылық сату шынымен аяқталды және, тиісінше, 2008 жылы танылды деген тұжырымға келді. Үлесті сату туралы Қазақстан Республикасы Үкіметінің түпкілікті қаулысы 2013 жылдың 30 мамырында шықты.

Сатуды 2008 жылдың 31 желтоқсанында аяқталған жыл ішінде сатылды деп тану едәуір пайымдаудың нәтижесі болды.

3. ЕСЕП САЯСАТЫНЫҢ НЕГІЗГІ ЕРЕЖЕЛЕРІ

3.1. Жылжымайтын мүлік, үйлер мен жабдықтар

(a) Тану және бағалау

Бастапқы тану кезінде жылжымайтын мүлік, үйлер мен жабдықтар сатып алу құны бойынша немесе бастапқы шартты құнымен бағаланады. Жылжымайтын мүлік, үйлер мен жабдықтардың 2005 жылдың 1 қаңтардағы жағдайы бойынша, яғни ХҚЕС-ке көшетін күнгі нақты құны олардың сол күнгі әділетті құны негізінде анықталды.

Сонан соң жылжымайтын мүлік, үйлер мен жабдықтардың тозуы, таусылуы және құнсыздануы жиналған залалын алғандағы бастапқы құнымен есептеледі. Шаруашылық әдіспен құрылған активтердің құнына материалдардың, тікелей еңбек шығындарының құны және өндірістік үстеме шығыстарының тиісті үлесі кіреді.

Жылжымайтын мүлік, үйлер мен жабдықтар кең ауқымдағы техникалық бақылау мәніне айналған кезде, шығындар, ХБЕС (IAS) 16 белгіленген тану өлшемдерін сақтаған кезде, жылжымайтын мүлік, үйлер мен жабдықтар баланстық құнының орнын толтыру болып танылады.

Жылжымайтын мүлік, үйлер мен жабдықтар объектісін тану ол кеткеннен кейін немесе оны пайдаланудан немесе оның кетуінен болашақта экономикалық пайда күтілмеген жағдайда тоқтатылады. Активті тану тоқтатылғаннан кейін туындаған кез келген кіріс немесе шығыс (кетуден және активтің қалдық құнынан түскен таза түсімдердің арасындағы айырмашылық ретінде есептелген) активті тану тоқтатылған есептік мерзім ішіндегі пайдаға немесе залалға қосылады.

Бастапқы құн, импортқа салынатын баж алымы мен сатып алу бойынша өтелмейтін салықтарды, сауда жеңілдіктері мен қайтарымдарын шегере отырып, активті нысаналы жеріне жеткізумен және оны жұмыс жағдайына келтірумен тікелей байланысты кез келген шығынды қоса алғанда, сатып алу құнынан тұрады. Жылжымайтын мүлік, үйлер мен жабдықтарға шаруашылық әдіспен дайындалған немесе тұрғызылған объектілердің бастапқы құнына жұмсалған материалдардың, орындалған өндірістік жұмыстардың құны және өндірістік үстеме шығыстардың бір бөлігі кіреді.

**2013 ЖЫЛДЫҢ 31 ЖЕЛТОҚСАНЫНДА АЯҚТАЛҒАН
ЖЕКЕ ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕБІНЕ ЕСКЕРТУЛЕР (ЖАЛҒАСЫ)**

(ә) Кейінгі шығындар

Кейінгі шығындар осы активтің баланстық құнына кіреді немесе осы активтің пайдалануынан Қоғам экономикалық табыс алу мүмкіндігі болған және оның құны сенімді бағаланған жағдайда ғана жеке актив ретінде көрініс табады. Ауыстырылған бөліктің баланстық құны баланстың есебінен шығарылады. Жөндеуге және техникалық қызмет көрсетуге арналған барлық басқа шығындар пайда болған жағдайға қарай есеп беру кезеңіндегі табыстар мен шығындарға жатқызылады.

(б) Тау-кен рудасы активтерінен басқа жылжымайтын мүлік, үйлер мен жабдықтардың тозуы

Тау-кен рудасы активтерінен басқа үйлер мен жабдықтар негізінен пайдалы қызмет мерзімдерінің келесі жылжымайтын мүлік, үйлер мен жабдықтардың класстарына кіреді

Ғимараттар мен құрылыстар	10-45 жыл
Көліктер мен жабдықтар	3-5 жыл
Көлік құралдары	3-10 жыл
Басқалары	3-20 жыл

Қалдықдық құны, пайдалы қызметі және өтемпұл әдістері әр қаржылық жылы қайта қарастырылады және түзетіледі.

Жер үшін тозу есептелмейді.

3.2. Өндіріске дайындау шығындары

(а) Жер қойнауын пайдалану үшін алу құқығының шығындары (материалдық емес активтер)

Жер қойнауын пайдалану үшін алу құқығының шығындары (барлау және өндіру) жазылған бонустар мен тарихи шығындарда, экологиялық және әлеуметтік бағдарламаларға міндетті шығындар материалдық емес активтер ретінде капиталға айналады, барлау және бағалау барысындағы кен орынды жер қойнауын пайдалану үшін алу құқығын. Дәл осындай шығындар жер қойнауын пайдалану үшін алынған құқыққа дейінгі Қоғамның тиісті құқықты иемденгеннен кейін шығындар да негізделген сенімділіктің арқасында болуында ғана барлау және бағалау барысындағы кен орынды жер қойнауын пайдалану үшін алу құқығын капиталға айналу тиіс. Құқықты иемдену бойынша контрактілер негізінде жүреді. Әрбір құқық объектісі жыл сайын құнсыздану негізіне сараланады. Егерде объект бойынша келер жылы жұмыстар қарастырылмаса, онда жер қойнауын пайдалану үшін сальдо шығыстан шығарылады. Экономикалық негізделген шығаруға жатқызылған қорлар («дәлелденген босалқы қорлар» немесе «коммерциялық босалқы қорлар»), кен орынды барлау және бағалау құқықтары - кен орынды барлау және бағалау құқықтары төменгі класс тармағына жатқызылатын болады.

(ә) Барлау және бағалау бойынша шығындар (жылжымайтын мүлік, үйлер мен жабдықтар)

Барлау және бағалау бойынша шығындарға геологиялық барлау және геофизикалық шығындары; барлау ұңғымасына тікелей байланысты шығындары; тау жұмыстарына дайындық, учаскені қалпына келтіру жұмыстары, ион алмасу қарамайы, аршу жұмыстары; белгілі бір кен орынға жатқызуға болатын әкішілік және т.б. бағалау шығындары кіреді. Мұндай шығындар өзіне сый ақыны, жанар-май және материалдар, мұнара бұрғы білдегі және мердігерлерге төлемақы беру кіреді. Барлау және бағалау бойынша шығындар жылжымайтын мүлік, үйлер мен жабдықтардың құрамында тау кен орны активтері төменгі класс тармағы ретінде капиталға айналады. Оның есебі контрактілер негізінде жүріп, өтемпұл есептелмейді. Капиталға айналған барлық шығындар кем дегенде жылына 1 рет техникалық, коммерциялық және басқарушылыққа тексерілуі тиіс. Бұл коммерциялық талдауды растайтын немесе басқа да әдіспен табылғаннан кен орыннан өндіру болып табылады. Олай болмайтын болса, шығындар шығысқа жатқызылатын болады. Минералды ресурстар қоры расталған жағдайда және оның әрі қарай зерттелуін жалғастыруына шешім қабылданғанда, онда шығындар тиісінше зерттеу жұмыстарына арналған төменгі классқа аударылады (тау кен рудасы активтері құрамында). Барлау және бағалау капиталға айналған шығындардың зерттеу жұмыстарына арналған төменгі классқа ауысқан жағдайда, мұндай активтер құнсыздану мүмкіндігіне сынақталады.

Жылдық жұмыс бағдарламасында бекітілген әлеуметтік бағдарламалар мен оқу активтер құрамында барлау және бағалаудың нақты шығыстары сомалары бойынша капиталға айналу тиіс.

(б) Зерттеуге арналған шығындар (жылжымайтын мүлік, үйлер мен жабдықтар)

Зерттеуге арналған шығындар бұдан бұрын капиталға айналған және ресыныпталған барлау және бағалау бойынша қалдықтық құнды қамтиды; пайдаланатын ұңғымаларды бұрғылаудың шығындары олардың нәтижесіз бұрғыланғаны да кіреді; полигондарды салудағы шығындар; кен орындардағы минералды ресурстарды жинау және дайындау үшін қажетті жердегі технологиялық құрылыстар; кен орындарда өндіру жұмыстарын ұйымдастыру кезіндегі басқа да шығындар; ұңғымалар құрылысын тоқтатып қоюдағы және учаскелерді қайта қалпына келтірудегі мен ион алмастыру қарамайы және т.б. шығыстарды көздейтін капиталдандырылған дисконтталған шығындар. Өңдеуге жұмсалатын шығындар негізгі қаржының құрамында (кен орын рудалары активтері) капиталдандырылады да, олардың есебі контрактілермен жүреді.

Қоғам өз есеп беруінде жер қойнауын пайдалану үшін алу құқығын капиталдандырылған шығындарды, барлау мен бағалау және зерттеуге арналған шығындарды есептеп, жеке баптармен теңгерімде көрсетеді.

(в) Тау-кен рудалы активтердің тозуы (жылжымайтын мүлік, үйлер мен жабдықтар және материалдық емес активтер құрамында)

Тау кен активтері өндірістік әдістің есептелген тозуы қолданудың арқасында амортизацияланады, кен орындардағы бастапқы өндірудің нақты өндіруімен есептегенде. Жер қойнауын пайдалану үшін құқықты алу шығындары, оның ішінде кен орындарды пайдаланудан шығару кезіндегі шығынды дисконттау кен орындардағы бастапқы өндірудің дәлелденген босалқы қорлардың жалпы сомасы бойынша амортизацияланады; барлау және зерттеу кезінде өндіру басталмас бұрын амортизация есептелінбейді. Ал басқа кен орындар үшін қалған шығындар дәлелденген босалқы қорлары негізінен амортизацияланады.

3.3. Материалдық емес активтер

(а) Жалпы ережелер мен бастапқы мойындау

Жеке сатып алынған материалдық емес активтерді бастапқы мойындау кезде сатып алынған бағамен есептелінеді. Бизнесерді біріктіру негізінде жүргізілген операциялардың есебінен материалдық емес активтер сатып алынған мерзімге әділетті құн екенін көрсетеді. Бастапқы мойындаудан кейін материалдық емес активтер сатып алынған құннан амортизация мен құнсызданудан түскен шығындарды шегергендегі құнмен есептеледі. Өз күшімен жасалған, бірақ зерттеуге арналған капиталдандырылған шығындарды ескермегенде, материалдық емес активтер капиталдандырылмайды да, тиісті шығыстар түскен пайдалар мен шығындар кезең ретінде шығыстар пайда болған кезде ғана расталады. Материалдық емес активтердің қолдану мерзімі шектеулі болуы мүмкін немесе шектеусіз де болуы мүмкін. Қолдану мерзімі шектеулі материалдық емес активтер қызмет мерзімі ішінде ғана амортизацияланады және материалдық емес активтің құнсыздану көрсеткіші бар кезде ғана оның құнсыздану бағалауы жүргізіледі. Материалдық емес активтердің шектеулі мерзімде пайдалы қызмет ету амортизациясының мерзімі мен әдісі кем дегенде әр жылдың есеп беруінде қайта қарастырылады. Пайдалы қызметтің болжалды мерзімінің өзгеруі немесе материалдық емес активтер есебінен болашақтағы экономикалық пайда табу болжалды көлемі амортизацияның мерзімі мен әдісінің өзгеруі есебінен, мән-жайынан және олар бухгалтерлік бағалаудағы өзгерістер ретінде қарастырылады. Материалдық емес активтердің шектеулі мерзімді қызметінің амортизациясының шығысы материалдық емес активтердің кірісі мен шығыны ретінде мойындалады. Шектеусіз мерзімді қызметі материалдық емес активтер амортизацияланбайды, бірақ құнсыздануын білу үшін жыл сайын немесе құнсыздануы әбден мүмкін жағдайында ғана және өтемақы бағасымен шығысқа шығарылады.

(ә) Кейінгі шығындар

Кейінгі шығындар материалдық емес активтерді сатып алғаннан кейін немесе оның ақталу кезеңі келгеннен кейін шығыс ретінде мойындалуы мынадай жағдайлар болмаған кезде ғана жүреді:

- 1) Бастапқы белгіленген шамалардан тыс бұл шығындар активтерге келешек экономикалық пайданы әкелу мүмкіндігін береді; және
- 2) Бұл шығындар сенімді бағаланып және активке жатқызылатын болады.

2013 ЖЫЛДЫҢ 31 ЖЕЛТОҚСАНЫНДА АЯҚТАЛҒАН
ЖЕКЕ ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕБІНЕ ЕСКЕРТУЛЕР (ЖАЛҒАСЫ)

(б) Материалдық емес активтерді амортизациялау

Қысқа мерзімді қызмет ететін материалдық емес активтердің амортизациялық бағасы пайдалы қызметтің ең жақсы бағалану мерзімі кезінде жүйелі түрде шығысқа шығарылады. Активтің амортизациялық бағасы бастапқы бағамен және болжалды тарату құны арасында айқындалады.

Қоғам қаржы есеп беруін жасау үшін материалдық емес активтердің негізгі категорияларына мынадай пайдалы қызмет ету мерзімін пайдаланады:

Жер қойнауын пайдалануға берілетін құқықтан басқа лицензиялар	3-20 жыл
Бағдарламалық қамтамасыз ету	1-14 жыл
Басқалары	2-15 жыл

Жер қойнауын пайдалануға беретін құқық, оның ішінде кен орынды пайдаланудан шығару бойынша шығынды дисконттау өндірістік әдіспен коммерциялық өндіруден бастап кен орынның дәлелденген қоры бойынша жалпы сомасынан бастап нақты өндірумен қатар.

3.4. Қаржылық активтер мен міндеттемелер

Қоғам құрал бойынша келісімшарттық ереженің тарабы болған жағдайда, қаржылық активтер мен қаржылық міндеттемелер Қоғамның балансында деп танылады.

Қаржы активтерін барлық әдеттегі сатып алу немесе сату мәміле жасалған күн негізінде танылады және есептен шығарылады. Әдеттегі сатып алу немесе сату – бұл заңнамада белгіленген немесе нарықта қабылданған мерзімдерде активтерді жеткізу талап етілетін қаржы активтерін сатып алу немесе сату.

(а) Ақша қаражаты және олардың эквиваленттері

Ақша қаражаты және олардың эквиваленттері кассадағы, банк есепшоттарындағы және депозиттердегі талап етілгенге дейінгі өтеудің үш айдан аспайтын бастапқы өтеу мерзімдерімен бірге қамтылады. Ақша қаражаты және олардың эквиваленттері өзіндік құны бойынша көрсетіледі, ол өздерінің қысқа мерзімді сипатына байланысты шамамен алғанда әділетті құнға тең.

(ә) Қаржылық активтер

Қаржылық активтер мәміле жасалған кезде есепке алынған деп танылады және егер тиісті нарықта қабылданған мерзім ішінде активті жеткізу талап етілген жағдайда, есептен шығарылады. Бастапқы қаржылық активтер мәмілені ресімдеу жөніндегі шығын ескеріле отырып, әділетті құн бойынша бағаланады. Бұған пайда немесе шығын арқылы әділетті құн бойынша бағаланатын («ПШАӨҚБ») санатқа жататын қаржылық активтер кірмейді, олар бастапқыда әділетті құн бойынша бағаланады. Қаржылық активтер мынадай санаттар бойынша жіктеледі: ПШАӨҚБ-ның қаржылық активтері; өтемге дейін ұсталатын инвестициялар; сатуға арналған қолда бар активтер («САҚА»); сондай-ақ қарыздар мен дебиторлық берешек. Қаржылық активтерді қайсы бір санатқа жатқызу олардың ерекшеліктері мен сатып алу мақсаттарына байланысты және бұл оларды есепке алу сәтінен бастап жүзеге асады.

(б) Тиімді пайыздық мөлшерлемелер әдісі

Тиімді пайыздық мөлшерлемелер әдісі борыштық міндеттеменің амортизацияланған құнын есептеу және пайыздық кірістерді тиісті кезеңге бөлу үшін пайдаланылады. Тиімді пайыздық мөлшерлеме – бұл күтілетін болашақ ақша түсімдерін (пайыздың тиімді мөлшерлемесінің, мәмілені ресімдеу жөніндегі шығындардың және басқа да сыйлықтардың немесе дисконттардың ажырамас бөлігі болып табылатын борыштық құрал бойынша барлық алынған және жасалған төлемдерді қоса алғанда) борыштық құралды өтегенге дейінгі немесе (егер қабылданса) борыштық құралды есепке алған кездегі баланстық құнға дейінгі күтілетін мерзімге дисконттау мөлшерлемесі.

Борыштық құралдар бойынша кірістер ПШАӨҚБ санатындағы қаржылық активтерді қоспағанда, тиімді пайыздық мөлшерлеме әдісі бойынша көрініс береді.

«ҚАЗАТОМӨНЕРКӘСІП» ҰЛТТЫҚ АТОМ КОМПАНИЯСЫ» АҚ

2013 ЖЫЛДЫҢ 31 ЖЕЛТОҚСАНЫНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЕКЕ ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕБІНЕ ЕСКЕРТУЛЕР (ЖАЛҒАСЫ)

(в) ПШАӘҚБ санатындағы қаржылық активтер

Егер ПШАӘҚБ сауда үшін белгіленсе, не бастапқы танылу кезінде ПШАӘҚБ санаты деп айқындалса, қаржылық актив ПШАӘҚБ ретінде жіктеледі.

Егер ол:

- негізгі мақсаты оны таяу болашақта қайта сату үшін сатып алынған болса; немесе
- бастапқы есепке алу кезінде Қоғам бірінші портфель ретінде басқаратын қаржылық құрал портфелінің бір бөлігі болса, онда қысқа мерзімді сатып алу мен қайта сатудың таяудағы тарихы болса; немесе
- тиімді хеджирлеу мәмілесінде хеджирлеу құралы ретінде белгіленбеген дериват болып табылса қаржылық актив «сауда үшін белгіленген» деп жіктеледі..

«Сауда үшін белгіленбеген» деп табылатын қаржылық актив, бастапқы танылу кезінде ПШАӘҚБ ретінде саналады егер:

- басқа жағдайда пайда болуы мүмкін осындай жіктеуді қолдану активтер мен міндеттемелерді бағалауда немесе есепке алуға теңгерімсіздікті жойса немесе едәуір қысқартса; немесе
- қаржылық актив оларды басқару мен бағалау Қоғамның тәуекелдерін немесе инвестициялық стратегиясын басқарудың құжатпен ресімделген стратегиясына сәйкес әділетті құн негізінде жүзеге асырылатын және осындай топ туралы ақпарат осындай негізде ұйым ішінде тапсырылатын қаржылық активтер, қаржылық міндеттемелер топтарының бір бөлігі немесе қаржылық активтер, қаржылық міндеттемелер топтары болса; немесе
- құрал бір немесе бірнеше кіріктіріме туынды құралдарды және ХБЕС 39 «Қаржылық құралдар: мойындау және бағалау» деп қамтылса, қаржылық актив құралды жіктеуді тұтастай алғанда (актив немесе міндеттеме) ПШАӘҚБ ретінде шешсе, ол есепке алу кезінде ПШАӘҚБ ретінде белгіленуі мүмкін.

ПШАӘҚБ-ның қаржылық активтері жеке есепте жиынтық табыс туралы қайта бағалауды көрсете отырып, әділетті құн бойынша көрсетіледі. Жиынтық табыс туралы жеке есепте танылған таза пайда немесе шығын жеке есептегі таза табыс туралы қаржылық актив бойынша алынған кез келген дивидендтер мен пайыздарды қамтиды. Әділетті құн 4-ескертуде келтірілген тәртіппен айқындалады.

(г) Сатуға арналған қолда бар қаржылық активтер

Ұйымдастырылған нарықтарда айналымда болатын акциялар мен өтелетін облигациялар «сатуға арналған қолда бар» ретінде жіктеледі және сенімді айқындалатын әділетті құн бойынша көрсетіледі. Қоғам да сондай-ақ ұйымдастырылған нарықта айналымда болмайтын акцияларға салу да жүргізіледі, олар да САҚА санатындағы қаржылық активтер ретінде жіктеледі. Аталған инвестицияның әділетті құны сенімді түрде айқындалмайды, сондықтан баға белгіленбейтін осындай үлестік құралдар жеткізу жолымен есептелетін инвестициялар өзіндік құн бойынша бағаланады. Әділетті құн 4-ескертуде белгіленген тәртіппен айқындалады.

Тиімді пайыздық мөлшерлеме әдісі бойынша есептелген құнсызданудан, пайыздардан болатын шығындарды және жыл ішіндегі жиынтық табыс туралы есепте тікелей танылатын ақша активтерінің бағамындағы айырмашылықтан болатын пайда мен шығындарды қоспағанда, әділетті құнның өзгеруінен болатын пайда мен шығын басқа да жиынтық табыста, инвестицияны қайта бағалау резервінде танылады. Инвестицияның болмауы немесе құнсыздануы кезінде бұрынғы инвестицияның жиынтық табысы немесе шығыны жыл ішіндегі пайдаға немесе шығынға қамтылады.

САҚА санатындағы үлестік бағалы қағаздар бойынша есептелетін дивидендтер, Қоғамның оларды алу құқығы туындаған кезде жиынтық табыс туралы есепте көрініс табады.

Шетел валютасында көрсетілген САҚА-ның ақшалай активтерінің әділетті құны шетелдік сол валютамен белгіленеді және есеп беру күніндегі айырбас бағамы бойынша аударылады. Жиынтық табыс туралы есепте танылатын оң және теріс бағамдық айырмашылықтар ақшалай активтің амортизациялық құны негізінде айқындалады. Басқа да оң және теріс бағамдық айырмашылықтар басқа да жиынтық табыста танылады.

(з) Қарыздар және дебиторлық берешек

Ұйымдастырылған нарықта айналымда болмайтын, тіркелген және айқындалған төлемдері бар сауда дебиторлық берешегі, берілген қарыз және басқа да дебиторлық берешек «қарыздар және дебиторлық берешек» ретінде жіктеледі. Қарыздар және дебиторлық берешек құнсыздану шегерімінен кейінгі тиімді пайыздық мөлшерлеме әдісі пайдаланыла отырып, амортизацияланған құн бойынша есептеледі. Пайыздық табыс ол бойынша пайыздық табыс мардымсыз болатын қысқа мерзімді дебиторлық берешекті қоспағанда, тиімді пайыздық мөлшерлемені қолдану арқылы танылады.

(д) Қаржылық активтерді есептен шығару

Қоғам қаржылық активтерді ол бойынша ақша ағынына шарттық құқық тоқтатылған немесе қаржылық активті және тиісті тәуекел мен пайданы басқа ұйымға берген жағдайда ғана есептен шығарады. Егер Қоғам активті иеленудің барлық негізгі тәуекелдері мен пайдаларын бермесе, сақтамаса, онда ол осы активтегі өз үлесін және соған байланысты ықтимал міндеттемелерін көрсетуді жалғастырады. Егер Қоғам берілген қаржылық активтерді иеленуден келетін барлық негізгі тәуекелдер мен пайдаларды сақтаса, ол қаржылық активті ескеруді жалғастырады, ал берген кезде алынған қаражатты қамтамасыз етілген қарыз түрінде көрсетеді.

Қаржылық актив толық кеткен кезде активтің баланстық құны мен алынған және алынуға жататын және пайдадан немесе шығыннан жинақталған, басқа да жиынтық табыстың құрамында және капиталда жинақталған деп танылған өтеу сомасы арасындағы айырма пайданың немесе шығынның құрамында көрсетіледі.

Қаржылық актив толық көлемде кетпеген жағдайда (мысалы, Қоғам берілген активтің бір бөлігін сатып алу мүмкіндігін сақтайды немесе иеленуден келетін барлық тәуекелдер мен пайданы іс жүзінде сақтамауға әкеп соғатын қалдықты мүдде сақталады да, Қоғамды бақылауды сақтап қалады), Қоғам қаржылық активтің алдыңғы баланстық құнын қатысу барысында өзі тануды жалғастырып отырған бөлік пен берілген күні осы бөліктің салыстырмалы түрдегі әділетті құны негізінде танымайтын бөлігі арасында бөледі. Бұдан былай танымайтын бөліктерге бөлінетін баланстық құн мен бұдан былай танылмайтын бөлік үшін алынған сыйақы арасындағы айырма және басқа да жиынтық табыс құрамында танылған, оған бөлінген кез келген жинақталған пайда немесе шығын пайдада немесе шығында көрініс табады. Басқа да жиынтық табыс құрамында танылған жинақталған пайда немесе шығын оны тану жалғастырылатын бөліктің және бұдан былай танылмайтын бөліктің арасында, осы бөліктердің салыстырмалы түрдегі әділетті құны негізінде бөлінеді.

(е) Қаржылық міндеттеме және капитал

Борыштық және үлестік қаржылық құралдар тиісті шарттың мән-маңызы және қаржылық міндеттеме мен үлестік құрал айқындамасы негізінде қаржылық міндеттеме немесе капитал ретінде жіктеледі.

(ж) Үлестік құралдар

Үлестік құрал – бұл ұйымның барлық міндеттемелерін шегергеннен кейін оның активіне қалдықты қатысуды куәландыратын кез келген келісімшарт. Қоғам шығарған үлестік құралдар шығаруға кеткен тікелей шығындарды шегергеннен кейін алынған пайда бойынша есептеледі.

(з) Басқа да қаржылық міндеттемелер

Қарыз қаражатын қоса алғанда, басқа қаржылық міндеттемелер мәмілені ресімдеу жөніндегі шығындар шегерілгеннен кейін әділетті құн бойынша есепке алынады.

Бұдан әрі қаржылық міндеттемелер тиімді пайыздық мөлшерлеме әдісін пайдалана отырып амортизациялық құн бойынша бағаланады. Пайыздық шығыс тиімді есептеу мөлшерлемесі әдісін пайдалана отырып есептеледі.

(и) Қаржылық міндеттемелерді есепке алуды тоқтату

Қоғам қаржылық міндеттемелерді есепке алуды Қоғамның міндеттемелері өтелген, жойылған немесе мерзімі өтіп кеткен кезде ғана тоқтатады. Қаржылық міндеттеменің баланстық құны мен төленген немесе төленуге жататын сыйақы арасындағы айырма пайданың немесе шығынның құрамында көрсетіледі.

(к) Туынды қаржылық құралдар

Туынды құралдар бастапқыда туынды келісімшарт жасалған күнгі әділетті құн бойынша танылады және кейіннен олардың әділетті құнына дейінгі әрбір есепті күніне қайта бағаланады. Жиынтық пайда немесе шығын жиынтық табыс туралы жеке есепте туынды құрал танылмайтын және ол хеджирлеу құралы ретінде ғана жарамды жағдайда ғана танылады, бұл жағдайда жеке есептегі жиынтық табысты тану мерзімі хеджирлеудің сипатына байланысты болады.

Оң әділетті құны бар туынды құрал қаржылық актив ретінде танылады, ал теріс әділетті құны бар туынды құрал қаржылық міндеттеме ретінде танылады. Егер туынды құралдың жұмыс істеу мерзімі 12 айдан асып кетсе және оны сату немесе өтеу таяудағы 12 ай ішінде мүмкін болмаса, ол ұзақ мерзімді актив немесе ұзақ мерзімді міндеттеме ретінде көрсетіледі. Басқа да туынды құралдар қысқа мерзімді активтерге немесе қысқа мерзімді міндеттемелерге қамтылады.

(л) Кірікпе туынды құралдар

Егер негізгі келісімшарт пен кірікпелі құралдың экономикалық сипаттамасы мен тәуекелдері бір-бірімен байланысты болмаса, кірікпелі туынды құралдар негізгі келісімшарттан бөлек қарастырылады, егер аралас құрал ПШАӨҚБ ретінде айқындалмаса, кірікпелі туынды құралдың талаптарына ұқсас талаптарды көздейтін тәуелсіз құрал, туынды құралдың ықпалында кетеді.

Туынды құралдар бастапқыда әділетті құн бойынша танылады. Мәміле бойынша тиісті шығындар өздерінің пайда болуларына қарай жиынтық табыс туралы жеке есепте танылады. Бастапқы танылудан кейін туынды құралдар әділетті құн бойынша бағаланады және оның өзгеруі жиынтық табыс туралы жеке есепте танылады.

3.5. Қорлар

Қорлар – бұл әдеттегі қызмет барысында сатылуға немесе осындай сатылымға арналған өндірілу сатысындағы немесе өндіріс не қызмет көрсету сатысында тұтынылатын материалдар мен керек-жарақтар болып табылатын активтер.

Қорлар екі шаманың ең азынан ескеріледі: нақты өзіндік құнынан және өткізудің таза нарық құнынан. Қорларды өндіріске бөлу және басқа да босату кезінде олардың бағалануы орта өлшем баға әдісімен шығарылады. Дайын өнімнің және аяқталған өндірістің өзіндік құны шикізат пен материалдың құнын, өндірістік жұмысшылардың еңбек ақысына төленетін шығындарды және басқа да тікелей шығындарды, сондай-ақ тиісті өндірістік үстеме шығыстардың үлесін (өндірістік қуаттың нормативтік пайдаланудың негізінде есептелген) қамти отырып, несие қаражаты бойынша шығыстарды қамтымайды.

Қорлар алып сатуға арналған сатып алынған тауарларды қамтиды. Оларға мысалы алып сатуға арналған сатып алынған тауарлар не жер телімі және басқа да мүлік жатады. Қорлар сондай-ақ Қоғаммен шығарылған дайын және аяқталмаған өнімді, сондай-ақ өндірістік процессте бұдан әрі қолданылуға арналған немесе қызмет көрсету кезінде шикізат пен материалдарды қамтиды.